

AKREDİTİF UYGULAMA

Gediz GÜLŞEN/2021
gedizgulsen@gmail.com

DIŐ TİCARET ÖDEME ŐEKİLLERİ

PEŞİN ÖDEME

VESAİK MUKABİLİ

MAL MUKABİLİ

AKREDİTİFLİ

- * Vesaik mukabili ve mal mukabili ödeme kabul kredili de olabilir.

PEŞİN ÖDEME (ADVANCE PAYMENT)

- Genellikle özel sipariş üzerine üretilen veya üretimini süre alan malların alımında peşin ödeme yöntemi kullanılmaktadır.
- Peşin ödeme satıcının yararına olan bir yöntemdir.
- Alıcı ile satıcı arasında yapılan anlaşmaya istinaden alıcı satıcıya malın bedelini havale yöntemiyle göndermektedir.
- Birbirini tanımayan firmalar arasındaki ticarete bu yöntem alıcı (bedeli ödeyen) için risk (malı alamama) oluşturur.

MAL MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST GOODS)

- Açık hesap (kredi) anlamı taşımaktadır.
- İhracatçının riske girdiği bir ödeme şeklidir.
- Daha çok birbirini çok iyi tanıyan firmalar veya kardeş kuruluşlar arasında kullanılmaktadır.
- İhracatçı malını yükleyerek gönderir.
- Sevk vesaikini doğrudan ithalatçıya gönderir.
- Vesaiki alan ithalatçı malını çeker, bedeli ise anlaştıkları tarihte ihracatçıya öder.

VESAİK MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST DOCUMENTS)

- Alıcı ile satıcı arasında satış sözleşmesi doğrultusunda satıcı (ihracatçı) malını yükleyerek alıcının ülkesine gönderir.
- Bu yüklemeye ilişkin sevk vesaikini ise tahsil kaydı ile bankasına verir.
- Vesaiki alan banka incelemesini yapar. Eksiksiz ve birbiriyle uyumlu olan vesaiki alıcının ülkesinde tahsilatın yapılması için belirlediği bir banka var ise o bankaya, böyle bir banka belirtilmemiş ise kendi seçtiği muhabir bankasına yollar.

- Vesaik tahsil emri ile uyumlu vesaik ithalatçuya (alıcı) alındığı şekilde ibraz edilir.
- İthalatçı vesaikini almak ve malını çekmek için vesaik tutarını tahsil bankasına yatırarak transfer emrini vermek zorundadır.
- Tahsil bankasının bu ödeme şeklindeki sorumluluğu bedeli tahsil etmeden vesaiki ithalatçuya teslim etmemesidir.
- Tahsil edilen tutar tahsil emrinde belirtilen talimat uyarınca gecikme olmadan tahsil emrinin alındığı bankaya gönderilir.
- İbraz bankasına gelen vesaikin akıbeti, banka tarafından tahsile gönderen bankaya bildirilir.

- Kabul kredili vesaik mukabili ödeme şeklinde ise, sevk vesaikinin ekinde poliçe bulunması veya vesaik teslim alınırken ithalatçı tarafından bono düzenlenerek bankaya ibraz edilmesi; buna bağlı olarak buna bağlı olarak ödemenin belli bir vadeye bağlanması söz konusudur.
- Gelen vesaikin kabul edilmeme durumu da vardır. İhbardan itibaren 60 gün içinde alınmayan vesaik tahsil emrini yollayan bankaya iade edilir(ICC 522 Md.26).

AKREDİTİFLİ ÖDEME (LETTER OF CREDIT/ DOCUMENTARY CREDIT)

- Birbirini tanımayan veya birbirine güvenmeyen firmalar arasındaki ticaretin sağlanması amacıyla kullanılan yöntemdir.
- Bu yöntem ile anlaşmazlıklar asgariye indirilmiştir.

AKREDİTİF TANIMI

- Alıcının (ithalatçının) ülkesindeki bir banka aracılığı ile tespit edilen süre içerisinde belirlenen şartların yerine getirilmesi kaydıyla belirli bir meblağ için satıcı (ihracatçı) lehine ihracatçının ülkesindeki bir bankaya açtıracığı kredi hesabıdır. Kısaca şartlı havale talimatıdır.

AKREDİTİFTE TARAFLAR

Akreditifte 4 taraf bulunmaktadır:

- Akreditif Amiri (İthalatçı/Applicant)
- Amir Banka (İthalatçının Bankası/Issuing Bank)
- Lehdar Banka (İhracatçının bankası/Advising or Confirming bank)
- Lehdar (İhracatçı/Beneficiary)

- Akreditif Amiri: Almak istediği malla ilgili Şartları karşı bankaya iletmek üzere kendi bankasına verir. Bu talimatın hem ülkemiz mevzuatına hem de uluslararası kural ve teamüllere uygun olması gereklidir.
- Amir Banka: Lehdarın (İhracatçı) bankasına akreditif Şartlarını iletir. Şartların gerçekteŐmesi halinde akreditif bedelini ödeyeceğini taahhüt eder.
- Lehdar Banka: Akreditifi alan bankadır. Akreditifi lehdara (ihracatçı) ihbar ve/veya teyit eder.
- Akreditif Lehdarı: Mallarını ihraç ettikten sonra uygun vesaik karŐılıđında bankasından parasını alan ihracatçıdır.

AKREDİTİFLİ ÖDEMEDE İŞLEYİŞ

- İthalatçı bankasına başvurarak akreditif açtırmak istediğini ve şartlarını belirtir.
- Şayet ithalatçının gayrinakdi akreditif kredisi limitleri uygunsa veya bankası tarafından nakit blokaj gerçekleştirildi ise akreditif açılışı için ön şart sağlanmıştır.
- Amir banka ithalatçıdan “Akreditif Teklif Mektubu”nu imzalı ve kaşeli olarak teslim alır.

GÖRÜLDÜĞÜNDE ÖDEMELİ / VADELİ İTHALAT AKREDİTİFİ TEKLİF MEKTUBU

.....ŞUBESİ REF NO.:

AKREDİTİF AÇTIRMA TEKLİF MEKTUBU

■ Firma Adı :

■ Adresi :

■ Telefon No.: Tlx/Fax No. :.....

■ FİRMAMIZIN

■ Ait Olduğu Sektör Sıfatı Bağlı Olduğu Oda ve Şehir Oda Sicil No. Vergi Dairesi ve No.su

Gayrikabirücu

Teyitli

Teyitsiz

Vadeli

Kabul Kredili

Görüldüğünde Ödemeli

Karışık Ödeme

Devredilebilir

■ Lehdarın Adı :

■ Adresi :

■ Akreditif Tutarı :

■ Varsa Tolerans :

■ Teslim Şekli :

■ Navlun :

■ Sigorta :

■ Akreditif Vadesi :

■ Son Yükleme Tarihi :

■ Ödeme Vadesi (Varsa) :

■ Yüklemeden Sonra Vesaik İbraz Vadesi :

- Mal Cinsi (Türkçe ve İngilizce) :
.....
- G.T.İ.P. :
- Miktarı/B.Fiyatı :
- Vasıtası :
.....
- Yükleme Yeri (Limanı) :
- Boşaltma Yeri (Limanı) :
- Malın Getirileceği Ülke :
- Menşe Ülke :
- Kısmi Sevkiyat Kabul Edilir Kabul Edilmez
- Aktarma Kabul Edilir Kabul Edilmez
- Sigorta Bankanız Tarafından yaptırılacaktır Firmamızca yaptırılacaktır

Mal Bedeli

- Nezdinizdeki hesabımızdan ↑
- Nezdinizdeki gayrinakdi akreditif kredimizden
karşılanarak akreditif açılacaktır.

İSTENEN BELGELER

-adet “Clean on Board” Bankanız emrine tanzim edilmiş ve firmamıza ihbarlı konişmento
- Deniz Konişmentosu Hava Konişmentosu CMR FCR
- Hamule Senedi Posta Makbuzu
- Original kopya malın cinsini ve CIF/CFR/FOB değerini gösteren ticari fatura
- tarih sayılı proformaya uygunluk aranacaktır.
- Malın % 10 fazlası üzerinden orijinal kopya Sigorta Poliçesi (All Risks as per
- Institute Cargo Clauses)
- orijinal kopya mahalli ticaret odasınca tasdikli ve malın Menşeli olduğunu
- gösteren menşe şahadetnamesi
- Koli Listesi orijinal kopya
- Çeki Listesi orijinal kopya
- Sağlık Sertifikası..... orijinal kopya
- Diğer (Belirtilecek).....

MASRAFLAR

Türkiye dışındaki tüm masraflar Lehdara Tarafımıza

İskonto masrafları Lehdara Tarafımıza

Özel Şartlar

Bankanızca kabul edilen şerait dahilinde ve marj, komisyon, masrafları karşılamak üzere tespit edeceğimiz kısmi peşin tediye tutarı Bankanıza yatırıldıktan sonra yukarıda şartları yazılı akreditifi Bankanızla aramızda akdedilmiş tarih sayılı Umumi Taahhütname ve aşağıda yazılı hükümler çerçevesinde muhabiriniz nezdinde açmanızı teklif ve kabul ederiz.

DİĞER ŞARTLAR

- 1-) Akreditifle ilgili olarak lehdar ve 3'üncü şahıslarla firmamız arasında çıkacak ihtilaflarda Bankanızın bu ihtilafların haline müdahale etme mecburiyeti yoktur.
- 2-) Bu akreditifle ilgili teklif mektubumuzdaki bilgilerin gerçeğe uymaması halinde her türlü kanuni, cezai ve mali tüm sorumlulukların firmamıza ait olduğunu, Bankanızca tahsil edilmesi gereken her türlü masraf, komisyon, fonlar ve bunlarla ilgili gecikme faiz ve cezalarının firmamıza ait olduğunu, ilk talebinizde derhal ödeyeceğimizi, bunlardan dolayı Bankanızın hiçbir sorumluluğu olmayacağını gayrikabilirücu olarak beyan ederiz.
- 3-) Bu akreditifle ilgili gümrüklerde çıkacak ihtilaflarda Bankanızın sorumlu olmayacağını gayrikabilirücu olarak beyan ederiz.
- 4-) Bu akreditifle ilgili mal bedeli, komisyon, vergi, kur farkı, masraf gibi her ne ad altında olursa olsun doğmuş ve doğabilecek tüm ödeme yükümlülüklerimizi yerine getireceğimizi, tahsil edilmesi gereken meblağları dilediğinizde nezdinizdeki hesaplarımızdan tahsil edebileceğinizi gayrikabilirücu olarak kabul ve beyan ederiz.
- 5-) İşbu vesikalı kredi ve bununla ilgili mallar ve meblağlar, Bankanızın yazılı muvafakatı olmadıkça başkasına devir ve temlik edilmeyecektir.
- 6-) Bu akreditife M.T.O.'nun 600 sayılı broşüründeki kurallar uygulanacaktır.

AKREDİTİF AÇILMASI SIRASINDA BANKA TARAFINDAN TALEP EDİLEN BELGELER:

- Akreditif açtırma talimatı: Banka tarafından hazırlanmış akreditif şartlarını belirleyici bir dokümandır. İthalatçı firma tarafından doldurularak firmayı temsile yetkili kişiler tarafından imzalanır.
- Özel izin gerektiren mallarda izin belgeleri: Bakım onarım belgesi, sağlık sertifikası vb.
- Proforma fatura: İthal edilecek malın ismini ve değerini gösteren teklif niteliğindeki faturadır.

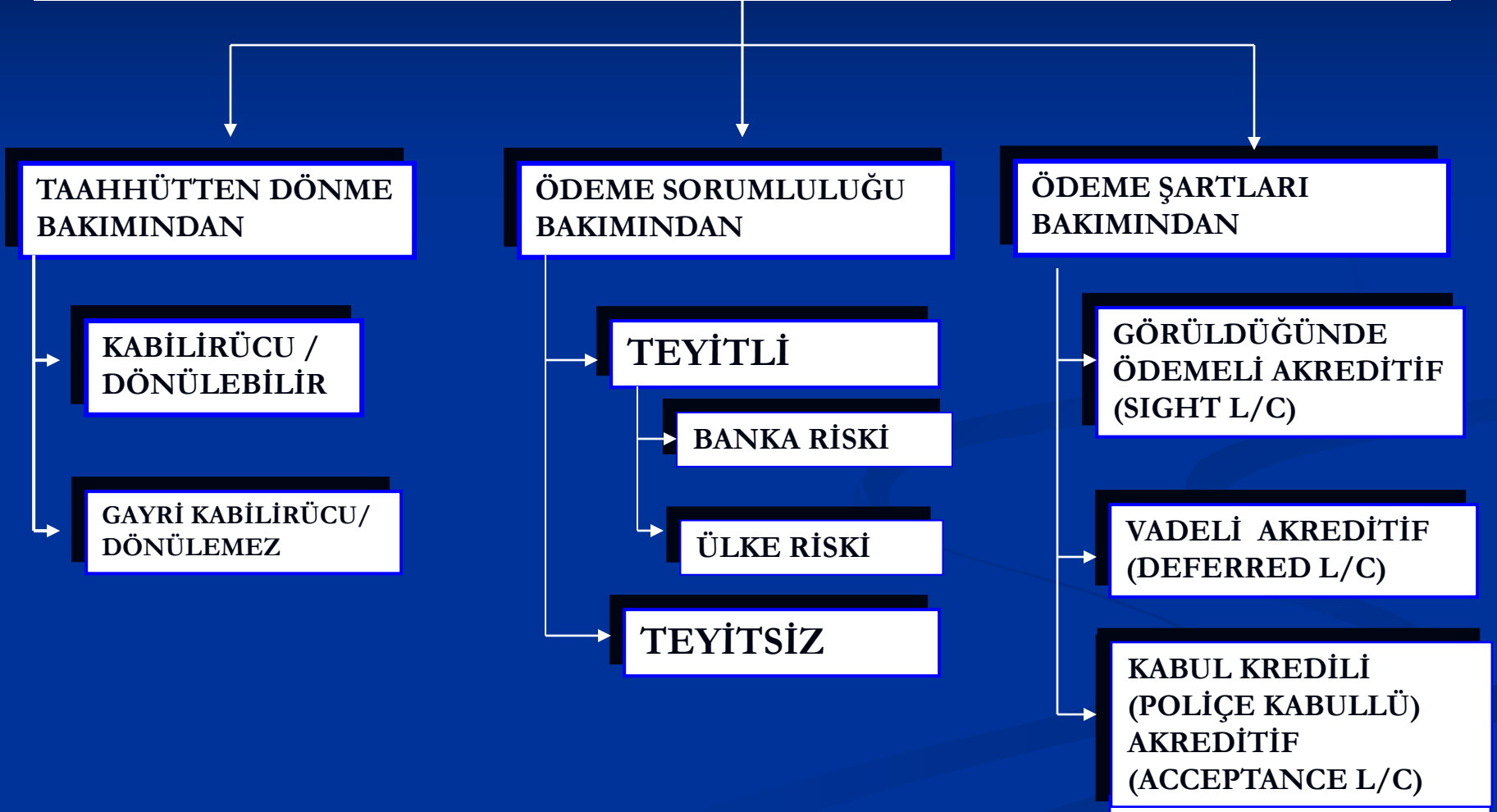
AKREDİTİF AÇILMASI TALEBİNDE BANKALARIN DİKKAT ETTİĞİ NOKTALAR

- Akreditifler banka açısından bir taahhüt olduğundan akreditif bedeli peşin olarak tahsil edilip bloke hesaplara alınır veya söz konusu firmanın gayrinakdi kredisine borç kaydedilerek açılır.
- Bloke hesaplara tahsil edilecek para TL olabildiği gibi Yabancı Para (Döviz) de olabilir.
- TL blokajlara kur riski de dikkate alınarak marjlı blokaj yapılır.
- Firmaların TL getirmesi halinde talep üzerine döviz satışı yapılarak da bloke hesaplarda bekletilebilir.

- Amir banka lehdar bankaya akreditif açar.(Akreditif küşat metni gönderilir)
- Küşat metnini alan lehdar banka ihracatçıya (lehdar) ihbarda bulunur.
- İhracatçı akreditif şartlarına göre sevk evraklarını düzenleyip malını sevk eder.
- İlgili sevk evraklarını akreditif süresi içinde bankasına ibraz eder.

- Lehdar banka vesaiki akreditif şartlarına göre inceler, uygun bulur ise ithalatçının bankasına gönderir.
- Vesaik uygun değil ise vesaiki rezerv kaydıyla gönderir ve amir bankadan talimat bekler.
- Akreditifte ödeme, mala istinaden değil sadece ibraz edilen vesaike istinaden yapılmaktadır.
- Akreditifler, akreditifi açan bankanın bir taahhüdüdür.

AKREDİTİF ÇEŞİTLERİ

AKREDİTİF ÇEŞİTLERİ

TAAHHÜTTEN DÖNME BAKIMINDAN

- Kabilirücu- Dönülebilir
- Gayrikabilirücu- Dönülemez

- Kabilirücu akreditiflerde ödeme yapılmamış olması kaydıyla her safhada alıcının (ithalatçının) vazgeçme hakkı vardır.
- Amir bu durumu bankasına bildirir. Amir banka da lehdar bankaya bildirerek lehdara (ihracatçıya) bildirilmesini sağlar.

- Ancak akreditif şartlarında değişiklik yapabilme hakkı akreditifin güvenilir bir ödeme aracı olmasını yok eden bir husustur.
- Bu nedenle akreditif uygulamalarını belirleyen kuralların en son versiyonu olan UCP 600'de dönülebilir akreditif kapsam dışı bırakılmıştır.

- Gayrikabilirücu akreditiflerde amir banka satıcıya karşı kesin ödeme taahhüdüne girer.
- Bu tip akreditifler açıldıktan sonra iptal edilmek istenirse lehdarın onayı alındıktan sonra karşı bankanın da onayı ile gerçekleşir.
- Kısaca 4 tarafın uygun görüşü ile akreditif iptal edilir.
- Bu nedenle akreditifler genellikle gayrikabilirücu açılır.

ÖDEME SORUMLULUĞU BAKIMINDAN

- TEYİTLİ
- TEYİTSİZ

- **Teyitsiz akreditifler:** Lehdar bankanın ödeme konusunda herhangi bir sorumluluğu yoktur. Akreditifi lehdara ihbar etmekle görevi son bulur.
- **Teyitli akreditifler:** Amir bankanın taahhüdünü yerine getirmeyip lehdar bankaya ödeme yapmaması durumunda, lehdarın bankası lehdara ödemeyi yapmak zorundadır.

Teyitli akreditiflerde akreditife teyit veren banka için iki risk mevcuttur:

➤ Banka Riski

➤ Ülke Riski

ÖDEME ŞARTLARI BAKIMINDAN

- Görüldüğünde ödemeli akreditif (Sight letter of credit/By payment)
- Vadeli akreditif (Deferred letter of credit)
- Kabul kredili (Police kabullü) akreditif (Acceptance letter of credit)
- Karışık ödemeli akreditif (Mixed Payment letter of credit)

- **Görüldüğünde ödemeli akreditif:**

Uygun vesaikin lehdar bankaya ibrazında lehdara ödeme yapılır.

■ Vadeli akreditif:

Alıcı ile satıcı arasında yapılan anlaşmaya göre belirlenen ödeme vadesi akreditif şartları arasında belirtilir.

Uygun vesaikin ibrazından sonra belirlenen vadede ödeme yapılır. Bu yöntem ile alıcıya bir çeşit kredi sağlanmaktadır. Vadeler genellikle; konişmento tarihinden itibaren xx gün veya akreditif açılış tarihinden xx gün şeklinde belirlenmektedir.

■ Kabul Kredili Akreditif:

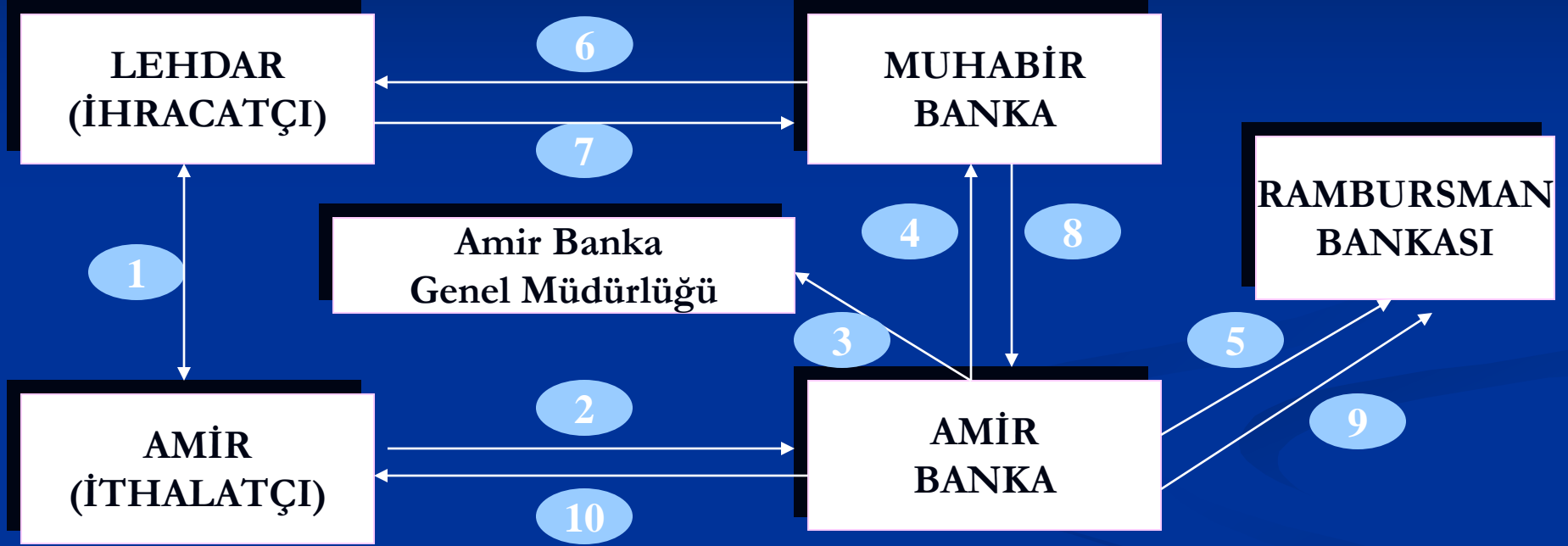
Vadeli akreditiften farkı vesaik arasında bir poliçenin olmasıdır. Ödeme vadesi poliçe üzerinde görülmektedir. Poliçeler alacaklı tarafından düzenlenir. Borçlu tarafından kabulü gereklidir. Bazı durumlarda borçlunun bankasının avalı de istenebilir. Aval, borçlunun borcunu ödememesi durumunda bankasının ödemeyi garanti ettiğinin göstergesidir. Ayrıca söz konusu poliçelerin iskontosu suretiyle lehdara finansman sağlanır. (İştira veya Forfaiting)

■ **Karışık Ödemeli Akreditif:**

Akreditifin ödemesi kısmen sight, kısmen vadeli ise karışık ödemeli olarak adlandırılır.

AKREDİTİF ŞEMASI

GÖRÜLDÜĞÜNDE ÖDEMELİ AKREDİTİF(RAMBURSMANLI)

- 1 Sözleşme
- 2 Amirin Bankasına başvurusu
- 3 Gn.Müdürlük provizyon
- 4 Muhabir bankaya küşadın sevki
- 5 Aynı anda rambursman bankasına bilgi
- 6 Akreditifin ihracatçıya ihbarı
- 7 Vesaikin muhabir bankaya ibrazı
- 8 Vesaikin amir bankaya gelişi
- 9 Rambursman bankasına bildirim
- 10 Vesaikin müşteriye teslimi

AKREDİTİF ÇEŞİTLERİ

- Karşılıklı Akreditif (Back to back L/C)
- Devredilebilir Akreditif (Transferable L/C)
- Stand-by Akreditif (Stand-by L/C)
- Red Clause L/C (Kırmızı Şartlı Akreditif)
- Green Clause L/C (Yeşil Şartlı Akreditif)

KARŞILIKLI AKREDİTİF (BACK TO BACK L/C)

- Akreditifin lehdarı, akreditifi kendisine ihbar eden bankaya başvurarak kendi lehine açılmış olan akreditifi teminat olarak göstermek suretiyle ikinci bir lehdar lehine akreditif açılmasını ister. Banka kabul ettiği takdirde ilk akreditifin koşullarına bağlı olarak yeni bir akreditif açar.

- Genellikle transit ticarete aracı vasıtasıyla yapılan satışlarda kullanılan aracı firmanın hem ithalatçı hem de ihracatçı olduğu durumda, bu firmanın satış yapacağı ülkede lehine açılmış bulunan akreditifi güvence göstererek, kendisinin dışalım yapacağı ülke firma lehine açabildiği akreditif türüdür.
- İlk süreçte lehdar olan taraf, ikinci akreditifte amir konumuna gelir.

DEVREDİLEBİLİR AKREDİTİF (TRANSFERABLE L/C)

- Lehdarı tarafından ikinci bir lehdara devredilebilen akreditiftir.
- Genellikle ilk lehdarın malın üreticisi değil, komisyoncusu olduğu durumlarda başvurulmaktadır.
- Aracı ihracatçının (birinci lehdar) kendi lehine açılmış olan akreditifi, malları temin edeceği firmaya (ikinci lehdar) devretmesine olanak sağlar.

- Bir akreditifin “Devredilebilir” olabilmesi için özellikle bunu taşıyan bir ibare taşınması gerekmektedir.(transferable)
- Akreditifin Devredilebilir Akreditif olup olmadığı Swift mesajında MT 700 içerisinde 40A bölümünde belirtilir.

- Devredilebilir bir akreditif sadece bir kez devredilebilir. Akreditifi devir alan ikinci lehdar akreditifi tekrar bir başkasına devredemez.
- Gelen akreditif üçüncü lehdara devir edilemez ama bölünebilir. Buna da Bölünebilir Akreditif (Divisible L/C) denir.

STAND-BY L/C

- Hizmet alımında kullanılan teminat akreditifidir.
- Bir banka stand-by akreditif açarak müşterisinin var olan bir sözleşmeyi yerine getirebilecek kapasitede olduğuna dair bir güvence vermektedir.

- Stand-by akreditifler söz konusu sözleşme kapsamındaki işin yapılamaması durumunda (non-performance) ödeme yapılacak şekilde düzenlenmektedir.
- ICC'nin hazırlamış olduğu Uluslararası Teminat Akreditifi Uygulamaları (International Standby Practices) ISP 98 yayınına tabi olarak uygulanmaktadır.

RED VE GREEN CLAUSE L/C

- Sevkiyattan önce avans şeklinde lehdara (ihracatçıya) peşin ödeme yapılmasına imkan veren ifadenin yer aldığı akreditif çeşididir.

TEŐEKKÜR
EDERİM...

gedizgulsen@gmail.com